

Prečišćeni tekst Zakona o poljoprivrednom zemljištu obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o poljoprivrednom zemljištu ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 015/92 od 10.04.1992),
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 059/92 od 22.12.1992),
3. Uredba o usklađivanju novčanih kazni za prekršaje ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 059/92 od 22.12.1992),
4. Zakon o izmjenama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 027/94 od 29.07.1994),
5. Zakon o izmjenama Zakona i drugih propisa zbog ustavne promjene u nazivu države ("Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010),
6. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Službeni list Crne Gore", br. 032/11 od 01.07.2011), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU

("Službeni list Republike Crne Gore", br. 015/92 od 10.04.1992, 059/92 od 22.12.1992, 059/92 od 22.12.1992, 027/94 od 29.07.1994, "Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010, 032/11 od 01.07.2011)

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1

Poljoprivredno zemljište, kao dobro od opšteg interesa, uživa posebnu zaštitu i koristi se pod uslovima i na način propisan ovim zakonom.

Član 2

Poljoprivrednim zemljištem, u smislu ovog zakona, smatraju se: oranice, bašte, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci, trstici, bare i močvare, kao i drugo zemljište koje, po svojim prirodnim i ekonomskim uslovima, može da služi opštim interesima, ako se koristi ili može koristiti za poljoprivrednu proizvodnju.

Obrađivim poljoprivrednim zemljištem, u smislu ovog zakona, smatraju se: oranice, bašte, voćnjaci, vinogradi i livade.

Član 3

Pod iskorišćavanjem poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se: osnovna i dopunska obrada zemljišta, ratarska proizvodnja, gajenje i unapređivanje voćnjaka, vinograda, livada i pašnjaka, kao i drugi radovi za racionalno iskorišćavanje poljoprivrednog zemljišta u cilju povećanja poljoprivredne proizvodnje.

Pod uređivanjem poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona smatra se: komasacija i međusobna zamjena poljoprivrednog zemljišta.

Član 4

Poljoprivredno zemljište koristi se za poljoprivrednu proizvodnju.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, poljoprivredno zemljište se može koristiti u nepoljoprivredne svrhe samo u slučajevima utvrđenim zakonom.

Član 5

Crna Gora i opštine stvaraju uslove kojima se obezbjeđuje korišćenje poljoprivrednog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju, povećanje površina obrađivog poljoprivrednog zemljišta i njegova zaštita.

Crna Gora ekonomskom i poreskom politikom i drugim mjerama podstiče potpunije i racionalnije iskorišćavanje poljoprivrednog zemljišta.

Član 6

U cilju zaštite poljoprivrednog zemljišta, u slučaju njegovog privremenog korišćenja za nepoljoprivredne svrhe i promjene namjene obrađivog poljoprivrednog zemljišta, plaća se naknada, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 7

Mjere za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od erozija i bujica, poljskih šteta, mraza, grada, požara i drugih elementarnih nepogoda preduzimaju se pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Član 8

O korišćenju poljoprivrednog zemljišta, davanju zemljišta u zakup i zemljišta koje je promijenilo namjenu nadležni organ opštine vodi evidenciju.

Vrste evidencije, sadržinu i način njihovog vođenja propisuje organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

Član 9

Poljoprivredno zemljište, koje je urbanističkim, odnosno prostornim planom sa detaljnom razradom predviđeno da se iskorišćava u nepoljoprivredne namjene, iskorišćava se za poljoprivrednu proizvodnju dok se ne počne iskorišćavati u te druge namjene, ili u vremenu kada te druge namjene to iskorišćavanje povremeno ili djelimično dozvoljavaju.

Preče pravo korišćenja zemljišta iz stava 1. ovog člana, imaju raniji vlasnici tog zemljišta na način koji neće remetiti djelatnost korisnika eksproprijacije.

II - ISKORIŠĆAVANJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 10

Pravna i fizička lica koja iskorišćavaju poljoprivredno zemljište (u daljem tekstu: korisnik poljoprivrednog zemljišta), dužna su da ovo zemljište redovno i racionalno iskorišćavaju na način koji najviše odgovara prirodnim osobinama zemljišta i postojećim ekonomskim i agrotehničkim uslovima.

Prilikom iskorišćavanja poljoprivrednog zemljišta, korisnici zemljišta obavezni su da preduzimaju mjere kojima se poboljšavaju njegova fizička, hemijska i biološka svojstva, sprečava smanjivanje površina poljoprivrednog zemljišta, kao i da se pridržavaju mjera zaštite i očuvanja čovjekove sredine utvrđenih posebnim propisima.

Član 11

Poljoprivredno zemljište može se davati u zakup.

Ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta mora biti zaključen u pismenom obliku i ovjeren kod nadležnog organa opštine.

Ugovor iz stava 2. ovog člana sadrži naročito: oznaku katastarske kulture i klase zemljišta, vrijeme trajanja zakupa i visinu zakupnine.

Zemljište uzeto u zakup ne može se davati u podzakup.

1. Iskorišćavanje obradivog poljoprivrednog zemljišta

Član 12

Korisnik obradivog poljoprivrednog zemljišta koji nije u mogućnosti da ga iskorišćava neposredno može da obezbijedi njegovo iskorišćavanje putem odgovarajućih oblika saradnje sa drugim korisnicima zemljišta, davanjem u zakup ili na drugi način.

Član 13

Iskorišćavanje obradivog poljoprivrednog zemljišta u sistemu za navodnjavanje i odvodnjavanje vrši se u skladu sa aktom koji donosi preduzeće koje upravlja ovim sistemom.

Na akt iz stava 1. ovog člana saglasnost daje organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

2. Iskorišćavanje pašnjaka

Član 14

Pod pašnjakom, u smislu ovog člana, podrazumijeva se zemljište obraslo prirodnim travnim pokrivačem koje služi za ispašu i izgon stoke, kao i zemljište na kojem se nalazi žbunje, rijetko drveće, kleka, borovnica, sitni grab, makija, ako se takvo zemljište ne vodi u katastru kao šuma ili šumsko zemljište.

Član 15

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na pašnjake do 1 ha koje su enklave u šumama.

Član 16

Vlada Crne Gore utvrđuje uslove i postupak za davanje društvenih pašnjaka na iskorišćavanje.

Član 17

Sredstva koja se ostvaruju po osnovu pašarine uplaćuju se na poseban račun Crne Gore za podsticanje razvoja poljoprivrede i mogu se koristiti samo za melioraciju pašnjaka, izgradnju vodopoja i druge namjene koje imaju za cilj unapređivanje iskorišćavanja pašnjaka.

Član 18

Na pašnjak u privatnoj svojini izdig stoke ne može se vršiti prije roka određenog za početak ispaše na pašnjacima u društvenoj svojini, ukoliko se ti pašnjaci graniče ili su u kompleksu društvenih pašnjaka.

III - KORIŠĆENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U NEPOLJOPRIVREDNE SVRHE

Član 19

Poljoprivredno zemljište može se koristiti u nepoljoprivredne svrhe privremeno ili trajno pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Član 20

Pod privremenim korišćenjem poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se korišćenje tog zemljišta za izgradnju privremenih objekata u skladu sa propisima o planiranju i uređenju prostora i propisima o izgradnji i finansiranju izgradnje investicionih objekata, kao i eksploatacija mineralnih sirovina, odlaganje jalovina, pepela, šljake i dr.

Poljoprivredno zemljište koje se privremeno koristi u nepoljoprivredne svrhe mora se, nakon ovakvog iskorišćavanja, tehnički, hemijski i biološki rekultivisati, radi privođenja prvobitnoj namjeni, odnosno osposobljavanju tog zemljišta za odgovarajući oblik poljoprivredne proizvodnje, i to u roku koji utvrdi organ opštine nadležan za izdavanje odobrenja za korišćenje zemljišta za ove namjene.

Član 21

Pod trajnom promjenom namjene poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona, smatra se svako iskorišćavanje obradivog poljoprivrednog zemljišta kojim se trajno onemogućava iskorišćavanje tog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju (izgradnja objekata, pošumljavanje, ispuštanje štetnih i opasnih materija u količinama koje mogu oštetiti ili promijeniti proizvodnu sposobnost obradivog zemljišta i dr.).

Član 22

Trajna promjena namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta može se vršiti samo ako je urbanističkim planom, odnosno prostornim planom sa detaljnom razradom predviđena promjena namjene.

Član 23

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, "Sl. list CG", br. 32/11)

Član 24

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, "Sl. list CG", br. 32/11)

Član 25

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, "Sl. list CG", br. 32/11)

Član 26

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, "Sl. list CG", br. 32/11)

Član 27

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, "Sl. list CG", br. 32/11)

Član 28

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, "Sl. list CG", br. 32/11)

Član 29

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, "Sl. list CG", br. 32/11)

Član 30

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, "Sl. list CG", br. 32/11)

Član 31

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, "Sl. list CG", br. 32/11)

IV - UREĐIVANJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA**1. Komascija****Član 32**

U cilju racionalnijeg iskorišćavanja poljoprivrednog zemljišta, sprovođenja melioracionih i drugih radova i stvaranja povoljnijih uslova za razvoj i unapređenje poljoprivredne proizvodnje može se vršiti grupisanje zemljišta u veće i pravilnije parcele (komascija).

Član 33

Komascija poljoprivrednog zemljišta je od opšteg interesa.

Opšti interes iz stava 1. ovog člana ostvaruje se u skladu sa zakonom i odlukom skupštine opštine donesene na osnovu zakona.

Član 34

Komascija se može vršiti:

- 1) ako se zbog velike rasparčanosti, usitnjenosti i nepravilnog oblika zemljišnih parcela, to zemljište ne može racionalno obrađivati;
- 2) ako se zbog postojećih posjedovnih i svojinskih odnosa ili zbog velike rasparčanosti i nepravilnog oblika zemljišnih parcela ne može organizovati proizvodnja koja obezbjeđuje rentabilnost sredstava koje treba uložiti na područjima gdje je odobreno izvođenje, gdje se izvode ili su izvedeni melioracioni radovi;
- 3) ako izgradnja većih saobraćajnica (putevi, željezničke pruge), drugi objekti (nasipi, kanali, vještačka jezera i dr.) ili uređenje većih vodotoka izaziva ili će izazvati dalje usitnjavanje postojećih zemljišnih parcela i poremećaje putne i kanalske mreže.

Član 35

Komascija iz člana 34. ovog zakona može se vršiti ako je predloži nadležni organ opštine ili nosioci prava svojine na poljoprivrednom zemljištu koji posjeduju najmanje 50% površine na području za koje se predlaže komascija.

Član 36

Komascija se sprovodi na određenom komasacionom području.

Komasaciono područje obuhvata, po pravilu, zemljište jedne katastarske opštine.

Kada ekonomski ili drugi opravdani razlozi zahtijevaju komasaciono područje može obuhvatiti samo jedan zaokruženi dio katastarske opštine ili više katastarskih opština, odnosno njegovih djelova.

Član 37

Predmet komasacije su sva poljoprivredna zemljišta na komasacionom području koja čine komasacionu masu.

U komasacionu masu poljoprivrednog zemljišta uključuju se i pojedine parcele, odnosno djelovi parcele šuma, šumskog i drugog zemljišta, koje se nalazi kao enklava ili poluenklava u poljoprivrednom zemljištu.

Odlukom o odobravanju komasacije i određivanju komasacionog područja mogu se pojedina zemljišta isključiti iz komasacione mase.

Član 38

U slučaju spora o pravu svojine, odnosno o drugim stvarnim pravima ili pravu iskorišćavanja nepokretnosti, bilo

da spor postoji ili nastane u toku postupka komasacije, komisija za komasaciju, ako sporni odnos ne može da raspravi kao prethodno pitanje, uputiće stranku da, u određenom roku, pokrene postupak pred nadležnim sudom.

Član 39

Stranke u postupku komasacije su nosioci prava svojine koje je obuhvaćeno komasacionom masom (u daljem tekstu: učesnici komasacije) i sva druga lica koja na tim zemljištima imaju druga stvarna prava ili na zakonu zasnovan pravni interes.

Član 40

Svaki učesnik komasacije dobija iz komasacione mase što bolje grupisano odgovarajuće zemljište približno iste ukupne vrijednosti, a po mogućnosti istog boniteta, površine i približno jednake udaljenosti od naselja, kao što je bilo i zemljište koje je unio u komasacionu masu.

U komasaciji se obezbjeđuje zemljište za potrebe naselja, odnosno učesnika komasacije.

Član 41

Kao tehnička osnova za komasaciju služe podaci geodetskih planova i katastarskog operata izrađeni na osnovu Zakona o premjeru i katastru.

Član 42

Odluku o komasaciji donosi skupština opštine.

Odluku o komasaciji za zemljište koje se nalazi na teritoriji dvije ili više opština, donose skupštine tih opština.

Član 43

Odluka o komasaciji sadrži naročito: opis granice komasacionog područja i način, izvore i uslove obezbjeđenja finansijskih sredstava za troškove sprovođenja komasacije i za troškove investicija koje su u neposrednoj vezi sa sprovođenjem komasacije.

Član 44

Od dana objavljivanja odluke o komasaciji do završetka postupka komasacije ne može se vršiti izgradnja građevinskih objekata i podizanje višegodišnjih zasada i usjeva na komasacionom području.

Član 45

Poslije donošenja odluke o komasaciji, skupština opštine rješenjem imenuje komisiju za sprovođenje komasacije (u daljem tekstu: komisija).

Komisija se sastoji od najmanje pet članova.

Za članove komisije imenuje se po jedan poljoprivredni i geodetski stručnjak.

Članovima komisije imenuju se zamjenici.

Kada se komasaciono područje nalazi na teritoriji dvije ili više opština komisiju imenuje skupština opštine koju sporazumno odrede te skupštine.

Član 46

U postupku komasacije komisija vrši naročito:

- 1) izlaganje katastarskog operata na javni uvid;
- 2) poslove u vezi sa utvrđivanjem faktičkog stanja;
- 3) procjenu vrijednosti zemljišta koja ulaze u komasacionu masu (u daljem tekstu: komasaciona procjena); i
- 4) procjenu vrijednosti objekata i višegodišnjih zasada.

Član 47

Komisija donosi rješenje o raspodjeli komasacione mase, koje sadrži:

- 1) ime, prezime i mjesto stanovanja, odnosno naziv i sjedište svakog učesnika komasacije;
- 2) podatke o prestanku prava svojine na zemljištu, odnosno prava i u pogledu raspolaganja, upravljanja i korišćenja učesnika komasacije na zemljištu koje je unijeto u komasacionu masu;
- 3) obavezu o roku predaje zemljišta koje je unijeto u komasacionu masu i obavezu o roku skidanja plodova i usjeva;
- 4) iznos umanjenja vrijednosti zemljišta unijetog u komasacionu masu za zajedničke potrebe;

5) podatke o zemljištu koje svaki učesnik komasacije dobija iz komasacione mase i na koje stiče pravo svojine, odnosno prava u pogledu korišćenja, upravljanja i raspolaganja.

Član 48

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, u postupku komasacije primjenjuju se odredbe Zakona o opštem upravnom postupku.

U postupku komasacije nijesu dopušteni povraćaj u predašnje stanje i obnova postupka.

Član 49

Rješenje o raspodjeli komasacione mase izlaže se na javni uvid u trajanju od 15 dana.

Član 50

Poslije isteka roka iz člana 49. ovog zakona komisija dostavlja svakom učesniku komasacije i drugoj stranci u postupku komasacije izvod iz rješenja o raspodjeli komasacione mase, koji sadrži:

- uvod rješenja;
- dio dispozitiva koji se odnosi na učesnika komasacije;
- obrazloženje sa posebnim navođenjem zahtjeva učesnika komasacije i razlozima zbog kojih nije usvojena njegova primjedba;
- uputstvo o pravnom lijeku.

Član 51

Protiv rješenja o raspodjeli komasacione mase učesnik komasacije može izjaviti žalbu nadležnom organu uprave u roku od 15 dana od dana dostavljanja izvoda iz rješenja.

Član 52

Rješenje o raspodjeli komasacione mase izvršava se kada postane pravosnažno.

Član 53

Radi upisa u odgovarajuće evidencije, pravosnažna rješenja o raspodjeli komasacione mase komisija dostavlja organu uprave nadležnom za poslove premjera i katastra nepokretnosti.

Upisi u propisanim evidencijama po rješenju o raspodjeli komasacione mase smatraju se hitnim.

Član 54

Izvođenje geodetsko-tehničkih radova u postupku komasacije može se povjeriti geodetskim organizacijama ili organu uprave nadležnom za geodetske poslove.

Član 55

U postupku komasacije izvode se sljedeći geodetsko-tehnički radovi:

- 1) projektovanje, određivanje i računanje geodetske osnove;
- 2) snimanje granica komasacionog područja;
- 3) snimanje naselja, stalnih kultura i objekata;
- 4) snimanje i sprovođenje promjena u postupku utvrđivanja faktičkog stanja;
- 5) izrada elaborata komasacione procjene;
- 6) snimanje granice procembenih razreda;
- 7) kartiranje komasacione procjene zemljišta na radnim originalnim planovima;
- 8) sastavljanje knjige fonda komasacione mase;
- 9) sastavljanje iskaza zemljišta i sumarnika iskaza zemljišta za stanje prije i poslije komasacije;
- 10) računanje površina po procembenim razredima;
- 11) projekat komasacije (putna mreža, uređenje naselja, plan namjene površine i dr.);
- 12) računanje površina komasacionog područja, površina tabli objekata iz koordinata;
- 13) računanje vrijednosti komasacione mase novog stanja;
- 14) računanje koeficijenta umanjenja za zajedničke potrebe i njegovo provođenje kroz iskaze zemljišta i sumarnik iskaza;

- 15) transformacija tabli, pretvaranje vrijednosti u površine (aproksimacija) i računanje elemenata za obilježavanje novog stanja;
- 16) obilježavanje novog stanja;
- 17) izrada skica, detalja i planova;
- 18) katastarsko klasiranje zemljišta;
- 19) izlaganje katastarskog klasiranja;
- 20) izrada katastarskog operata; i
- 21) reprodukcija planova.

Član 56

Zabranjeno je fizičko cijepanje površina na kojima je izvršena komasacija.

2. Posebne odredbe o komasaciji poljoprivrednog zemljišta

Član 57

U pogledu svojine i drugih stvarnih prava na zemljištu koje se unosi u komasacionu masu, uzima se stanje iz katastra nepokretnosti ili druge javne knjige ili faktičko stanje.

Ako se faktičko stanje, koje na terenu nije sporno u pogledu prava svojine i drugih stvarnih prava na zemljištu iz stava 1. ovog člana, ne slaže sa stanjem u zemljišnim ili drugim javnim knjigama, zemljište će se uključiti u komasacionu masu na osnovu faktičkog stanja.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, ne diraju se prava trećih lica na to zemljište.

Sporovi usled neslaganja faktičkog i pravnog stanja raspravljaju se pred nadležnim sudom, koji ove sporove rješava kao hitne.

Do pravosnažnosti presude u sporu iz stava 4. ovog člana, kao učesnik komasacije smatraće se faktički korisnik zemljišta.

Član 58

Obaveze koje se odnose na zemljište, zgrade i druge objekte, do dana predaje zemljišta drugom učesniku komasacije snosi raniji vlasnik, a obaveze koje se odnose na zemljište, zgrade i druge objekte primljene u postupku komasacije od dana prijema zemljišta, zgrada i drugih objekata, odnosno od dana pravosnažnosti rješenja o naknadi snosi novi vlasnik.

Član 59

Za sve radnje u postupku komasacije, kao i za radnje koje su u neposrednoj vezi sa komasacijom, ne plaćaju se takse i porez na promet nepokretnosti.

3. Međusobna zamjena poljoprivrednog zemljišta

Član 60

Pod međusobnom zamjenom poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se zamjena zemljišta između vlasnika koja se izvodi u cilju racionalnijeg korišćenja poljoprivrednog zemljišta.

Član 61

Potvrdu o tome da se radi o međusobnoj zamjeni poljoprivrednog zemljišta iz člana 60. ovog zakona izdaje nadležni organ opštine.

V - ZAŠTITA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 62

U cilju zaštite poljoprivrednog zemljišta od štetnog dejstva erozija i bujica, zagađivanja opasnim i štetnim materijama i zaštite od poljskih šteta, preduzimaju se mjere pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Član 63

Protiverozione mjere u smislu ovog zakona su:

- 1) privremena ili trajna zabrana preoravanja livada i pašnjaka i drugih površina radi njihovog pretvaranja u oranice sa jednogodišnjim usjevom;

- 2) uvođenje plodosmjena;
- 3) gajenje višegodišnjih usjeva;
- 4) izgradnja građevinskih objekata;
- 5) način obrade zemljišta;
- 6) podizanje i gajenje poljozaštitnih pojaseva ili sađenje višegodišnjih drvenastih biljaka;
- 7) zabrana napasanja stoke na određeno vrijeme ili ograničavanje broja grla koja se mogu puštati na određene površine; i
- 8) zabrana sječe šuma i šumskih zasada na i iznad ugroženih parcela.

Korisnici poljoprivrednog zemljišta su dužni da na erozionom području primijene mjere iz stava 1. ovog člana.

Član 64

Radi zaštite poljoprivrednog zemljišta od erozije, primjenu protiverozionih mjera iz člana 63. ovog zakona utvrđuje skupština opštine.

Postupak za sprovođenje propisanih protiverozionih mjera sprovodi nadležni organ opštine.

Član 65

Prilikom utvrđivanja protiverozionih mjera i njihovog sprovođenja opština će obezbijediti:

- 1) da se tereni sa nagibom većim od 10 posto obrađuju paralelno sa izohipsama i da se na takvim terenima, strukturom sjetve obezbijedi, da najmanje jedna trećina ukupnih površina i u slivovima pojedinih bujica bude zasijana ili zasađena višegodišnjim usjevima ili zasadom, a da se tereni sa nagibom većim od 25 posto ne koriste kao oranice;
- 2) da se u svakoj opštini, za područja podložna, napadnuta ili ugrožena eolskom erozijom, zavisno od specifičnosti područja i stepena ugroženosti, utvrdi program zaštite zemljišta od eolske erozije podizanjem poljozaštitnih pojaseva, višegodišnjih usjeva i zasada ili primjenom drugih oblika zaštite i da se predvidi dinamika, po godinama za izvršenje programa; i
- 3) da se svake godine preduzmu protiverozione biološke mjere na najmanje 4 posto novih površina od ukupnih površina napadnutih, podložnih ili ugroženih erozijom.

Član 66

Troškove sprovođenja protiverozionih mjera snose pravna i fizička lica čije se zemljište štiti ovim mjerama, ako zakonom nije drukčije određeno.

Troškove iz stava 1. ovog člana snose pravna i fizička lica ako se sprovođenjem mjera za zaštitu zemljišta istovremeno štite i njihovi objekti.

Član 67

Zabranjeno je ispuštanje opasnih i štetnih materija u količini koja može da ošteti i promijeni proizvodna svojstva poljoprivrednog zemljišta i kvalitet poljoprivrednih kultura kao i nepravilna upotreba vještačkih đubriva i sredstava za zaštitu bilja.

Organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede, u sporazumu sa organom državne uprave nadležnim za poslove ekologije, utvrđuje dozvoljene količine opasnih i štetnih materija u zemljištu i metode za njihovo ispitivanje.

Član 68

Ispitivanje poljoprivrednog zemljišta radi utvrđivanja količina opasnih i štetnih materija vrši pravno lice koje ovlasti organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

U slučaju kada se utvrdi da se u zemljištu nalaze veće količine opasnih i štetnih materija od dozvoljenih, organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede može da zabrani, odnosno ograniči proizvodnju određenih poljoprivrednih proizvoda i upotrebu sredstava koja zagađuju zemljište.

Član 69

U cilju zaštite, očuvanja i poboljšanja hemijskih, fizičkih i bioloških svojstava obradivog poljoprivrednog zemljišta i obezbjeđenja pravilne upotrebe vještačkih đubriva obavezna je sistematska kontrola plodnosti obradivog poljoprivrednog zemljišta. Ispitivanje plodnosti zemljišta vrši se svake pete godine.

Preduzeće koje vrši kontrolu plodnosti zemljišta, obavezno je o rezultatima ispitivanja plodnosti podnijeti izvještaj pravnom ili fizičkom licu čije se zemljište kontroliše sa uputstvom o načinu upotrebe vještačkih đubriva.

Član 70

Poljskom štetom, u smislu ovog zakona, smatra se uništavanje i oštećenje usjeva, sadnica, stabala i poljoprivredne mehanizacije na imanjima, kao i svako drugo oštećenje na poljoprivrednom zemljištu koje se predviđi kao poljska šteta propisom skupštine opštine.

Korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni su da se uzdržavaju od radnji kojima se pričinjava poljska šteta na poljoprivrednom zemljištu, a vlasnici, odnosno držaoci stoke dužni su obezbijediti da stoka ne pričinjava štetu na poljoprivrednom zemljištu.

Član 71

Mjere za suzbijanje poljskih šteta propisuje odlukom skupština opštine.

Odlukom iz stava 1. ovog člana utvrđuje se naročito: način progona stoke putevima koji vode pored poljoprivrednog zemljišta, način korišćenja sezonskih puteva, rok do kada se planinske livade (sjenokosi) moraju pokositi, kao i druge mjere za zaštitu poljoprivrednog zemljišta.

Član 72

Skupština opštine, u skladu sa ovim zakonom, može propisati način organizovanja službe za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od poljskih šteta, postupak sa uhvaćenom stokom bez čobana i čiji je vlasnik nepoznat, učešće građana u troškovima čuvanja njihovog poljoprivrednog zemljišta, način procjene i naknade štete, kao i druga pitanja u vezi sa suzbijanjem poljskih šteta.

Član 73

Vlasnik poljoprivrednog zemljišta može hvatati - predati čuvaru polja stoku koju je zatekao da pričinjava štetu, ako je stoka bez čobana ili je njen vlasnik nepoznat.

Član 74

Skupština opštine može propisati i mjere za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od mraza, grada, požara i drugih elementarnih nepogoda.

VI - NADZOR

Član 75

Inspeksijsku kontrolu nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrše inspektori Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Ministarstva uređenja prostora.

Član 76

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, "Sl. list RCG", br. 59/92)

Član 77

U izvršavanju Inspeksijske kontrole nad primjenom ovog zakona inspektor poljoprivrede dužan je da:

- utvrdi da li korisnici poljoprivrednog zemljišta isto redovno ili racionalno obrađuju;
- utvrdi da li je poljoprivredno zemljište koje se privremeno koristilo u nepoljoprivredne svrhe, nakon ovakvog korišćenja tehnički, hemijski i biološki rekultivisano radi privođenja prvobitnoj namjeni u predviđenom roku;
- kontroliše da li se građevinsko zemljište pogodno za poljoprivrednu proizvodnju, do njegovog privođenja namjeni, koristi u skladu sa ovim zakonom;
- vrši kontrolu mjera koje preduzimaju opštine radi povećanja površina obradivog poljoprivrednog zemljišta i zaštite i unapređivanja poljoprivrede;
- u hitnim slučajevima, u kojima bi nastupila šteta po opšti interes, naredi mjere za sprečavanje štete;
- kontroliše da li korisnik poljoprivrednog zemljišta u društvenoj svojini vodi propisanu evidenciju;
- kontroliše da li se pašnjaci u društvenoj svojini iskorišćavaju u skladu sa zakonom;
- obustavi izvršenje nezakonitih radnji; i
- vrši nadzor nad sprovođenjem ostalih odredaba ovog zakona.

Inspektor poljoprivrede u saradnji sa inspektorom urbanizma zabranice korišćenje poljoprivrednog zemljišta za druge namjene suprotno odredbama ovog zakona.

Član 78

Kontrolu izvršavanja geodetsko-tehničkih radova u postupku komasacije vrši organ državne uprave nadležan za poslove premjera i katastra zemljišta.

VII - KAZNENE ODREDBE

Član 79

Novčanom kaznom od 800 eura do 12.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne koristi poljoprivredno zemljište na način koji najviše odgovara prirodnim osobinama zemljišta i postojećim ekonomskim i tehničkim uslovima i redovno i racionalno ga ne obrađuju (član 10. stav 1.);
- 2) ne preduzima mjere kojima se poboljšavaju fizička, hemijska i biološka svojstva tla i sprečava smanjivanje površina poljoprivrednog zemljišta (član 10. stav 2.);
- 3) ne donose akt o iskorišćavanju obradivog poljoprivrednog zemljišta u sistemu za navodnjavanje i odvodnjavanje (član 13);
- 4) poljoprivredno zemljište koje se privremeno koristilo u nepoljoprivredne svrhe, nakon toga, tehnički, hemijski i biološki ne rekultivise radi njegovog privođenja prvobitnoj namjeni u roku koji odredi nadležni opštinski organ (član 20. stav 2.);
- 5) u zemljište ispuste opasne i štetne materije u količini koja može da ošteti ili promijeni proizvodna svojstva zemljišta ili nepravilno upotrebljava vještačka đubriva i sredstva za zaštitu bilja (član 67 stav 1);
- 6) proizvodi poljoprivredne proizvode na poljoprivrednom zemljištu na kome nadležni organ zabrani, odnosno ograniči njihovu proizvodnju ili upotrebu sredstava koja zagađuju zemljište (član 68 stav 2).

Novčanom kaznom od 200 eura do 800 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

Član 80

Novčanom kaznom od 800 eura do 12.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) obradivo poljoprivredno zemljište u sistemu za navodnjavanje, odnosno odvodnjavanje ne iskorišćava u skladu sa aktom iz člana 13. ovog zakona;
- 2) koristi pašnjak bez ovlašćenja ili suprotno uslovima propisanim aktom iz člana 16 ovog zakona;
- 3) sredstva od pašarine ne uplaćuje i koristi na način utvrđen ovim zakonom (član 17.);
- 4) na erozionom području ne primijeni utvrđene protiverozione mjere (član 63.);
- 5) svake pete godine ne vrši ispitivanje plodnosti zemljišta (član 69 stav 1);
- 6) se ne uzdržava od radnji kojima se pričinjava poljska šteta na poljoprivrednom zemljištu ili ne obezbijedi da stoka ne pričinjava štetu na poljoprivrednom zemljištu (član 70 stav 2).

Novčanom kaznom od 200 eura do 800 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura.

Član 81

Novčanom kaznom od 600 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne dostavlja podatke radi vođenja evidencije na način propisan aktom iz člana 8. ovog zakona;
- 2) poljoprivredno zemljište daje u zakup bez zaključenog i ovjerenog ugovora u skladu sa članom 11 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 3) poljoprivredno zemljište uzeto u zakup daje u podzakup (član 11 stav 4);
- 4) izvrši fizičko cijepanje površina na kojima je izvršena komasacija (član 56).

Novčanom kaznom od 200 eura do 600 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 400 eura do 3.000 eura.

Član 82

Novčanom kaznom od 150 eura do 800 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

- 1) ne preduzima mjere kojima se poboljšavaju fizička, hemijska i biološka svojstva tla i sprečava smanjivanje površina poljoprivrednog zemljišta (član 10. stav 2.);
  - 2) ugovor o zakupu obradivog poljoprivrednog zemljišta zaključi suprotno odredbama st. 1, 2. i 3. člana 11. ovog zakona;
  - 2a) poljoprivredno zemljište uzeto u zakup daje u podzakup (član 11 stav 4);
  - 2b) obradivo poljoprivredno zemljište u sistemu za navodnjavanje i odvodnjavanje ne iskorišćava u skladu sa aktom iz člana 13 ovog zakona;
  - 3) koristi pašnjak bez ovlašćenja ili suprotno uslovima propisanim aktom iz člana 16 ovog zakona;
  - 3a) pašnjak koristi suprotno odredbama člana 18 ovog zakona;
  - 4) privremeno koristi poljoprivredno zemljište u nepoljoprivredne svrhe suprotno odredbi člana 20. ovog zakona;
  - 5) na erozionom području ne primijeni propisane protiverozione mjere iz člana 63. ovog zakona;
  - 6) u zemljište ispusti opasne i štetne materije u količini koja može da ošteti ili promijeni proizvodna svojstva zemljišta ili nepravilno upotrebljava vještačka đubriva i sredstva za zaštitu bilja (član 67);
  - 7) proizvodi poljoprivredne proizvode na poljoprivrednom zemljištu na kome je zabranjena, odnosno ograničena njihova proizvodnja ili upotrebljava sredstva koja zagađuju zemljište (član 68 stav 2);
  - 7a) postupa suprotno članu 69 stav 1 ovog zakona;
  - 8) ako se ne pridržava propisanih mjera za suzbijanje poljskih šteta (član 70.).
- Za prekršaj iz tačke 3. ovog člana izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja stoke, a za prekršaj iz tačke 6. mjera uništavanja zagađenih poljoprivrednih proizvoda.

Član 82a

Novčanom kaznom koja se naplaćuje na licu mjesta u iznosu od 100 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

- 1) poljoprivredno zemljište uzeto u zakup daje u podzakup (član 11 stav 4);
- 2) obradivo poljoprivredno zemljište u sistemu za navodnjavanje i odvodnjavanje ne iskorišćava u skladu sa aktom iz člana 13 ovog zakona.

Član 82b

Novčanom kaznom koja se naplaćuje na licu mjesta u iznosu od 100 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

- 1) koristi pašnjak bez ovlašćenja ili suprotno uslovima propisanim aktom iz člana 16 ovog zakona;
- 2) pašnjak koristi suprotno odredbama člana 18 ovog zakona;
- 3) postupa suprotno članu 69 stav 1 ovog zakona.

Član 83

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, "Sl. list CG", br. 32/11)

VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 84

Metodologiju za utvrđivanje bonitetnih klasa poljoprivrednog zemljišta kao osnovice za rejonizaciju poljoprivredne proizvodnje i za opozivanje, utvrđuje organ državne uprave nadležan za geodetske i imovinsko pravne poslove.

Član 85

Do donošenja urbanističkog plana, odnosno prostornog plana sa detaljnom razradom, odluku o promjeni namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta donosi skupština opštine.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana promjena namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta može se vršiti ako je odobrenje za izgradnju objekata izdato prije stupanja na snagu Zakona o promjeni namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta ("Službeni list SRCG", broj 4/85).

Član 86

Bliži propisi za izvršavanje ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 87

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- 1) Zakon o iskorišćavanju poljoprivrednog zemljišta ("Službeni list SRCG", broj 16/77);
- 2) Zakon o uslovima za promjenu namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta ("Službeni list SRCG", broj 4/86), i
- 3) Zakon o suzbijanju poljskih šteta ("Službeni list SRCG", broj 12/68).

Član 88

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

ODREDBE KOJE NIJESU UŠLE U PREČIŠĆEN TEKST

UREDBA O USKLADIVANJU NOVČANIH KAZNI ZA PREKRŠAJE

("Službeni list Republike Crne Gore", br. 059/92 od 22.12.1992)

Ovom uredbom usklađuju se najmanje i najveće propisane novčane kazne i ostali iznosi u Zakonu o prekršajima, kao i novčane kazne u posebnim propisima u kojima su određeni prekršaji sa rastom cijena na malo.

NAPOMENA IZDAVAČA

Danom stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 27/94) u Zakonu o prekršajima javnog reda i mira ("Službeni list SRCG", br. 25/87 i "Službeni list RCG", br. 48/91 i 17/92), kao i u drugim zakonima u kojima su propisane novčane kazne za prekršaje, novčanom kaznom za prekršaj kazniće se:

1. Fizičko lice i odgovorno lice u organu ili pravnom licu od jedne polovine do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

2. Organ ili pravno lice i preduzetnik od desetostrukog do tristostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Novčanom kaznom za prekršaje koji su u skladu sa zakonom naplaćuje na licu mjesta kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u organu ili pravnom licu u iznosu do trostrukog iznosa, a preduzetnik do petostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Ako je fizičko lice i odgovorno lice u organu ili pravnom licu, prekršajem pribavilo imovinsku korist koja je veća od propisane maksimalne novčane kazne izreći će se novčana kazna do dvostrukog iznosa pribavljene imovinske koristi.

NAPOMENA IZDAVAČA

Danom stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona i drugih propisa zbog ustavne promjene u nazivu države ("Službeni list Crne Gore", br. 73/10), u zakonima i drugim propisima koji su doneseni prije Ustava Crne Gore:

- naziv: "Republika Crna Gora" zamjenjuje se nazivom: "Crna Gora";
- u nazivu državnih i drugih organa i u nazivu pojedinih akata riječ "Republika" briše se;
- naziv: "republički organ uprave" zamjenjuje se nazivom: "organ državne uprave";
- riječ "republički" zamjenjuje se riječju "državni" ili se briše.